

BESZÉLGETÉS JOHN HELMER MOSZKVBAN ÉLŐ GEOPOLITIKAI SZAKÉRTŐVEL

„Az amerikaiak az utolsó ukránig harcolnának”

John Helmer, a Moszkvában élő, nemzetközi szinten ismert sajtótudósítót és geopolitikai elemzőt az ukrán háború lehetséges kimeneteléről kérdeztük. Az 1989 óta Oroszországban élő szakember az elmérgesedett Nyugat–Oroszország-viszony következményeiről beszélt az Erdélyi Naplónak. Lapunknak azt is elmondta, hogy a háborúnak komoly következményei lehetnek az Ukrajnával szomszédos országokra is.

→ **SAMU TAMÁS GERGŐ**

Az ukrán háborúért a legtöbb nyugati ország Oroszországot okolja, és agresszorként tekint rá. Hogyan látszik mindez Moszkvából?

Moszkvai megítélés szerint ez a háború, amelyet Oroszország vív, valójában Németország, az Egyesült Államok és a britek elleni védekezés folytatása 1939 óta. Moszkvában úgy látják, hogy a nyugati cél Oroszország – mint a többiekkel egyenrangú európai hatalom – megsemmisítése. Működik a Kreml vezetőinek leváltása és az ország katonai, valamint gazdasági erőforrásainak felszámolása. Angela Merkel volt német kancellár néhány napja azt mondta, hogy Németország szándékosan halogatta a 2015-ös minszki egyezmények betartását Ukrajna számára, hogy időt adjon az ukrán katonai felkészülésére. Merkel mégsem járult hozzá ahhoz, hogy megszakítsa a jövedelmező gazdasági kapcsolatokat Oroszországgal, amelyektől a német üzleti élet és a 2017-es újraválasztásához szükséges szavazatok függtek. A választást megnyerte, és Berlin nem állította le az Északi Áramlat gázprojektet, ehelyett késleltette a megvalósítást, amivel időt nyert. Az Oroszország elleni német haditerv nem ért véget azzal, hogy Angela Merkelt 2021 decemberében Olaf Scholz váltotta. 2022. február 24-én azonban már igen, amikor az orosz erők megkezdték a különleges hadműveletet Ukrajnában.

Az ukrán háború mitől különleges hadművelet Oroszország számára?

A hadművelet különlegessége, hogy nem egészen az a háború, amelyet a németek, az amerikaiak és a britek elképzelték Ukrajnában. Különleges, mert Oroszország célja az ukrán fegyveres fenyegetés

megakadályozása. Ha a németek, az amerikaiak és szövetségeseik Európában az utolsó ukránig harcolni akarnak, és folytatni fogják a háborút Oroszország ellen Ukrajna nyugati és déli határvidékeiről, akkor a különleges hadművelet általános hadműveletté válik. Moszkvai megközelítés szerint ez lenne az Oroszország elleni háború újraindítása Európában.

Ön szerint mennyire elfogadható az a tény, hogy az orosz légierő civil infrastruktúrát bombáz Ukrajnában?

Az ostromháború egy ősi hadakozási forma, amelyre a történelem során számtalan példát találunk. A cél mindig az volt, hogy a megcélzott polgári lakosságot és a katonai erőket rávegyék, hogy adják fel hadviselési képességüket. A történelem tanulsága szerint minél tovább tartanak ki a városfalak és a bástyák, a háború annál pusztítóbb a civilekre nézve. A britek és az amerikaiak olyan újításokat vezettek be, mint a németországi duzzasztógátak lebombázása és Drezda 1945. februári bombázása gyújtóbombákkal. Az Egyesült

→ Meggyőződésem, hogy a háború befejezésére az orosz fegyverszüneti terv lehet a legjobb megoldás, amely demilitarizált övezetet hozna létre Ukrajnában. Addig is ezen a télen a katonai műveletek folytatásától függ, hogy mi várható a jövőben, illetve attól, hogy a városok mennyire hajlandók önállóan egyezkedni státuszukról.

Államok különleges újítása a Hirosimára és Nagaszakira 1945 augusztusában ledobott atombombák. Azt is tudjuk, hogy az Egyesült Államok vietnami napalmos bombázása földrajzilag kiterjedtebb, robbanékonyabb és hosszabb ideig tartott, mint Németország, Japán vagy Észak-Korea esetében összesen. Az angol–amerikai és az ukrán–orosz katonai megközelítés között azonban lényeges különbségek vannak. Oroszország célja, hogy rávegyék az ukrán városokat és településeket, valamint az ukrán hadsereg egységeit, hogy fogadják el a rendezési feltételeket lehetőleg minél kevesebb áldozattal. A mariupoli csata is így zárult.

Oroszország szempontjából ma hol tart a háború, illetve milyen kockázatokkal járhat ennek

FORRÁS: JOHNHELMER.NET

John Helmer: az orosz békemegoldás vezethet a háború befejezéséhez

→ John Helmer

Ausztráliában született 1946-ban, és az amerikai Harvard Egyetemen végzett politológiát. A hetvenes és nyolcvanas években több befolyásos politikus és államfő – elsősorban Andreasz Papandreu görög miniszterelnök és Jimmy Carter amerikai államfő –, tanácsadójaként dolgozott. Számos könyve jelent meg a világpolitika változásairól, több egyetemen is oktatott. 1989 óta Moszkvában él, az elmúlt 34 évben nyugati lapoknak volt az oroszországi tudósítója.

folytatása az Ukrajnával határos országok számára?

Ebben a háborúban az Egyesült Államok, Németország és a NATO áll szemben Oroszországgal. Az amerikaiak az utolsó ukránig harcolni akarnak. Vannak német, francia, kanadai, brit és más katonatisztek, akik a hadműveletek irányításával foglalkoznak. A fegyverszállítmányok az Egyesült Államokkal szövetséges világ minden részéről érkeztek Ukrajnába Görögországtól Új-Zélandig. A következő napokban vagy hetekben egyértelműbbé válhat, hogy a jelenlegi körülmények között folytatódna-e a harcok a Dnyeper folyótól keletre? Azon is el kell gondolkodniuk a NATO-szövetségeseinek, hogy milyen új kockázatokat jelenthet Lengyelország számára a háború galíciai és fehéroroszországi határain keresztül történő továbbgyűrűzése? Mekkora a Kárpátaljáról Magyarországra való átgyűrűzés kockázata? Vagy a román és a moldvai határon átívelő háború esélye? Románia és Moldova engedélyezi, hogy felderítő és hírszerzési műveletei számára a NATO-gépek használhassák légtérét, amelyek célzást adhatnak a földi ukrán egységeknek. Ha a len-

gyelek és a románok arra törekednek, hogy az utolsó ukránig harcoljanak Oroszország ellen, akkor el kell kezdeniük számolni a kockázattal és a költségekkel, amikor az Oroszország elleni háborúban elfognak azok az ukránok, akik hajlandóak vagy képesek megvívni a háborút.

Egyértelmű, hogy ma egyik fél sem akar engedni. Ha ez hosszú lefolyású háború lesz, milyen politikai változások készíthetnek a feleket arra, hogy tárgyalóasztalhoz üljenek?

Kérdés, hogy milyen megálapodásokra lesz esély a 2024. novemberi amerikai elnökválasztás és a 2025. szeptemberi német parlamenti választás után? Angela Merkel volt német kancellár beismerésének és Olaf Scholz mai kancellárnak az Alternatíva Németországért (AfD) párt elleni fellépésének az a jelentősége, hogy az oroszoknak foglalkozniuk kell azzal a ténnyel, hogy az Egyesült Államok már nemcsak az utolsó ukránig, hanem akár az utolsó németig vagy lengyelig is harcolni akar Oroszország ellen. Sok lengyel forrás szerint a jövő ősze tervezett lengyel parlamenti választás ered-

ményeként a Jog és Igazságosság (PiS) párt kormányát a még inkább Amerika-barát Polgári Platform (PO) válthatja fel. Ilyen körülmények között milyen kilátások vannak Budapesten, ha az ország meg akarja őrizni nemzeti érdekeit? Meggyőződésem, hogy a háború befejezésére az orosz fegyverszüneti terv lehet a legjobb megoldás, amely demilitarizált övezetet hozna létre Ukrajnában. Addig is ezen a télen a katonai műveletek folytatásától függ, hogy mi várható a jövőben, illetve attól, hogy a városok mennyire hajlandók önállóan egyezkedni státuszukról: például Odessa és Nyikolajev délen, Szumi, Harkov és Poltava északon.

A balti államok és Lengyelország ellenségként tekintenek Oroszországra. Ez a magatartás szerepet játszat-e a háború kiterjesztésére Ukrajna határain túlra?

Van egy régi orosz közmondás: a botok és a kövek bánthatják csontjaimat, de a szavak soha nem fognak bántani. A baltiak és a lengyelek Oroszország elleni fajgyűlölete csak szöveg és propaganda. Ezek az országok abban csalódhattak, amikor azt hitték, hogy a német hadsereg velük marad a világháború során. De ahogy a Wehrmacht nem maradt, az amerikai hadsereg sem fog maradni. Litvánia közelmúltban tett kísérlete, hogy vasúti és közúti blokádot vezessen be Kalinyingrádra, a balti háborús retorika bumeráנגgá alakulhat gazdaságaik ellen. A Lengyelország elleni ukrán rakétatámadás és Andrzej Duda elnök telefonbeszélgetése a hamis Emmanuel Macronnal azt mutatja, hogy nincs lengyel harci akarat. A lengyelek nem félnek attól, hogy Oroszország megtámadja őket, hacsak a lengyelek ezt ki nem provokálják. A lengyelek majdnem annyira utálják a németeket, mint az oroszokat. Varsó számára az Oroszország elleni háborút csak akkor érdemes folytatni, ha növeli a lengyel zsebekbe áramló amerikai és európai készpénzt.

Időnként cikkek és elemzések jelennek meg arról, hogy Ukrajnát feloszthatják, és ukrán területek kerülhetnek Lengyelországhoz, Magyarországhoz, illetve Romániához. Ön szerint ennek van-e reális esélye?

Ez a katonai műveletek kimenetelétől függhet. Attól például, hogy Volodimir Zelenskij főhadiszállása átkerülhet-e Lembergbe (Lvivbe), vagy elkeseredettségükben Zelenskij és emberei büntetni kezdik a kárpátaljai magyar lakosságot.

Erdélyi Napló

Megjelenik minden csütörtökön.
Kiadó: Príma Press Kft.
 535600 Székelyudvarhely,
 Bethlen Gábor u. 55.
 tel.: 0266-218361
 ISSN: 1223-1223

Felelős szerkesztő: Makkay József

Ügyvezető: Nemes László

Lapszerkesztők: Nánó Csaba, Somogyi Botond

Főmunkatársak: Borbély Zsolt Attila, Csermák Zoltán, Sütő Éva

Hetilapunk a Krónika és a Székelyhon napilapok csütörtöki lapszámában jelenik meg.

- Az (X)-szignóval ellátott szövegek fizetett reklámok, közlemények.
- A megjelent írások nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik!
- Szerkesztőségünk fenntartja a jogot, hogy a beérkezett levelek és másféle írásközölkésről döntsön.
- Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám, 14. lakrész
 tel.: 0264-705205, 0264-705215
 e-mail cím: office@erdelyinaplo.ro

Honlap: www.erdelyinaplo.ro
 Hirdetésfelvétel és terjesztés a fenti címen hétköznap 8–16 óra között.